

Volumul producției agricole

Metadate

Biroul Național de Statistică (BNS)

1. Informație de contact

1.1. Subdiviziunea responsabilă din cadrul BNS

Direcția statistică agriculturii și mediului

1.2. Persoana de contact

Elena Orlova, șef direcție

tel.: 022 40 30 22

e-mail: elena.orlova@statistica.gov.md

Aurora Garabajiu, șef secție

tel.: 022 40 30 23

e-mail: aurora.garabagiu@statistica.gov.md

2. Actualizarea metadatelor

2.1. Ultima certificare a metadatelor

14.02.2019

2.2. Ultima actualizare a metadatelor

14.02.2019

3. Prezentarea statistică

3.1. Descrierea generală

Agricultura reprezintă o ramură principală pentru economia națională având o pondere însemnată în P.I.B. Agricultura reprezintă o activitate specifică complexă care include două ramuri: fitotehnia (cultura plantelor) și sectorul zootehnic (creșterea animalelor).

În scopul studierii tendinței de dezvoltare a producției agricole, determinarea structurilor pe categorii de gospodărie, pe forme de proprietate, pe ramuri, elaborării calculelor macroeconomice pe țară se efectuează calculul producției agricole în expresie valorică (în prețuri comparabile și curente).

Calculul nominalizat se efectuează pe producția agricolă globală: total, producția vegetală și animală, pe categorii de gospodărie, pe regiuni de dezvoltare ale țării.

Sursă informațională pentru elaborarea calculelor producției agricole în prețuri comparabile și curente constituie indicatorii naturali privind producția vegetală și animală, și prețurile comparabile și curente.

Indicatorii naturali (anuali/trimestriali) privind producția vegetală sunt prezentați în raportul statistic „Producția obținută la culturile recoltate de toată suprafața însămânțată”, privind producția animală – în raportul statistic „Starea sectorului zootehnic”.

Sursa datelor trimestriale privind prețurile la produsele vegetale și animale sunt cercetările trimestriale pentru diferite categorii de producători agricoli:

- pentru producătorii mari – datele cercetării exhaustive vizînd cantitatea și valoarea producției agricole vîndute;
- pentru producătorii mici – datele cercetărilor statistice selective.

Pentru estimarea valorică a producției agricole se utilizează:

- prețuri curente;
- prețuri comparabile.

Prețurile curente – sunt prețurile medii de vânzare a producției agricole în anul de raport.

Prețurile comparabile – sunt prețurile medii de vânzare a producției agricole în anul precedent.

Datele referitoare la întreprinderile agricole sânt prezentate pe toate întreprinderile, organizațiile, uniunile de întreprinderi producătoare de produse agricole și care deservește agricultura, precum și întreprinderile și organizațiile cu activitatea de bază neagricolă.

Datele referitoare la gospodăriile populației includ date vizând gospodăriile auxiliare ale populației, întovărășirile pomilegumicole și loturile pomilegumicole privatizate.

Datele referitoare la gospodăriile țărănești (de fermier) cuprind date vizând activitatea agricolă a persoanelor, cărora le-au fost atribuite în natură sectoare de teren în contul cotelor de teren echivalent.

3.2. Concepte și definiții

3.2.1. Definiții

Producția agricolă în expresie valorică e evaluată în prețuri curente, precum și în prețurile comparabile – pentru comparabilitate la calcularea indicatorilor relativi și este determinată ca suma producției vegetale și animale.

Volumul producției vegetale constituie valoarea producției (recoltei globale a culturilor) agricole, care este exprimată în prețuri curente și comparabile.

Volumul producției animale se determină prin mărimile masei vii a prășilei obținute și sporirii animalelor tinere crescute în curs de un an, a sporului în greutate al animalelor mature, obținut în urma îngrășării lor, precum și a cantității de lapte, lână, ouă și alte produse animaliere obținute în procesul folosirii gospodărești a animalelor și păsărilor, și care nu sânt legate de sacrificarea acestora. Volumul producției animale este exprimat în prețuri curente și comparabile.

Producția globală în prețuri curente include de asemenea valoarea serviciilor destinate pieței (contra plată), prestate de întreprinderile de deservire a agriculturii și întreprinderile agricole, gospodăriile țărănești producătoare de producție agricolă, și a serviciilor nedestinate pieței, prestate de instituțiile și organizațiile bugetare.

3.2.2. Unitatea de măsură

Datele exprimate **în valori absolute**: recolta globală, cantitatea de lapte și carne – în chintale, suprafața terenurilor – în hectare, efectivul de animale și păsări – în capete, cantitatea de ouă – în mii bucăți, volumul producției agricole – în mii lei.

Indicatorii privind: ritmul de creștere/descrere al producției agricole total, pe ramuri, categorii de gospodării, pe culturi separat, structura producției agricole pe forme de proprietate, pe ramuri sunt exprimați **în procente (%)**.

3.2.3. Formula de calcul

Volumul producției agricole (VP) în prețuri comparabile = Volumul producției vegetale (VPv) în prețuri comparabile + Volumul producției animale (VPa) în prețuri comparabile

Volumul producției vegetale (VPv) în prețuri comparabile = indicatorii naturali (cantitatea) * prețurile comparabile

Volumul producției animale (VPa) în prețuri comparabile = indicatorii naturali (cantitatea) * prețurile comparabile

Volumul producției agricole (VP) în prețuri curente = Volumul producției vegetale (VPv) în prețuri curente + Volumul producției animale (VPa) în prețuri curente + Volumul serviciilor (VS) în prețuri curente

Volumul producției vegetale (VPv) în prețuri curente = indicatorii naturali (cantitatea) * prețurile curente

Volumul producției animale (VPa) în prețuri curente = indicatorii naturali (cantitatea) * prețurile curente

Ritmul de creștere /descrere al producției agricole total, pe categorii de gospodării, pe ramuri și pe elemente de structură = Volumul producției agricole în prețuri comparabile pentru perioada respectivă a anului curent / Volumul producției agricole în prețuri comparabile pentru perioada respectivă a anului precedent.

3.3. Clasificările utilizate

Activitatea economică: Rezultatele cercetărilor sunt clasificate corespunzător Clasificării Activităților Economiei Moldovei (CAEM), armonizat cu NACE ver.1, aprobat prin Hotărârea Moldova-Standard nr. 694-ST din 09.02.2000, inclusiv modificarea nr.1 aprobată prin Hotărârea nr.1444-ST din 04.01. 2004. Pus în aplicare de la 01.02.2004.

Forma de proprietate: Datele sunt grupate conform Clasificatorului formelor de proprietate din Republica Moldova (CFP): aprobat prin Hotărârea Departamentului Standarde, Metrologie și Supraveghere Tehnică nr.276-st din 04.02.1997.

Forma organizatorico-juridică: Datele sunt grupate conform Clasificatorului formelor organizatorico-juridice din Republica Moldova (CFOJ), aprobat prin Hotărârea Moldova-Standard nr. 1607-ST din 09.11.2004. Pus în aplicare din 01.01.2005.

Unități administrativ-teritoriale: Datele sunt grupate conform Clasificatorului unităților administrativ-teritoriale al Republicii Moldova (CUATM), aprobat prin Hotărârea Departamentului Moldova-Standard nr. 1398-ST din 03.09.2003. Pus în aplicare de la 03.09.2003.

3.4. Sfera de cuprindere

3.4.1. Acoperirea sectorială

Toate întreprinderile, organizațiile și alte persoane juridice și persoanele fizice producătoare de produse agricole, care dețin sau au în folosință terenuri agricole și desfășoară activitatea agricolă, indiferent de forma organizatorico-juridică și de proprietate.

3.4.2. Populația statistică

Sfera de cuprindere a cercetărilor exhaustive o constituie:

- întreprinderile agricole și gospodăriile țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor agricole de 10 ha sau 50 ha și peste (cuprinse în cercetări exhaustive, în dependență de cercetare);
- gospodăriile țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor agricole pîna la 10 ha și gospodăriile populației (cuprinse în cercetări selective).

3.4.3. Geografică

Informația este elaborată și diseminată fără datele întreprinderilor și organizațiilor din partea stîngă a Nistrului și municipiul Bender.

3.4.4. Temporală

Seriile de timp sunt disponibile începînd cu anul 1990.

3.5. Nivelul de dezagregare

Datele statistice privind volumul producției agricole sunt elaborate și prezentate pe:

- total țară;
- categorii de gospodării;
- principalele ramuri ale agriculturii (cultura plantelor, zootehnie și servicii);
- regiuni de dezvoltare ale țării.

3.6. Periodicitatea diseminării

Trimestrială; anuală.

3.7. Termenele limită de prezentare (diseminare)

Trimestrial – a 27 zi după trimestrul de raportare;

Anual – la 27 ianuarie după anul de raport.

3.8. Revizuirea

Datele diseminate sunt preliminare pentru perioada de raportare și finale cele trimestriale a 63-a zi după perioada de raportare, anuale – la 24 septembrie după anul de raport.

3.9. Perioada de referință

Perioada de referință este perioada cumulativă de la începutul anului.

4. Colectarea și procesarea datelor

4.1. Sursa de date

4.1.1. Cercetări statistice

Denumirea cercetării statistice	Formularul raportului statistic	Obiectivul cercetării	Unitatea statistică	Cercul unităților	Periodicitatea cercetării
Producția obținută la culturile recoltate de pe toată suprafața însămânțată	29-AGR	recolta globală pe tipuri de culturi	întreprinderea, gospodăria	5200	trimestrială
Starea sectorului zootehnic	24-AGR	cantitatea pe tipuri de produse	întreprinderea, gospodăria	410	trimestrială anuală
Consumuri și cheltuieli de producție (lucrări, servicii)	14-AGR	cheltuieli la producție (lucrări, servicii)	întreprinderea, gospodăria	1990	anuală
Vînzarea producției agricole	21-VÎNZ	prețurile de vînzare a producției agricole, indicii prețurilor agricole	întreprinderea, gospodăria	2100	trimestrială anuală
Activitatea micilor producători agricoli (CMPA)	Chestionarele A, B, C, D	volumul producției vegetale, animale, vînzările producției agricole, consumurile și cheltuielile, veniturile	gospodăria, persoana fizică	A – 2332 B – 3000 C – 3000 D – 530	trimestrială anuală
Prețurile la mărfurile și serviciile procurate de către întreprinderile agricole	Anchetele 1 PPI, 2 PPI, 3 PPI, 4 PPI, 5 PPI, 6 PPI	indicii prețurilor la mărfurile și serviciile procurate de către întreprinderile agricole	întreprinderea, organizația	173	anuală

4.1.2. Surse administrative

Informația privind prestarea serviciilor agricole din contul bugetului de stat.

4.1.3. Estimări

Se aplică la elaborarea datelor trimestriale preliminare privind producția vegetală și animală în sectorul micilor producători agricoli - gospodăriilor populației și a gospodăriilor țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor agricole de 10 ha .

4.2. Caracteristica cercetării statistice

4.2.1. Obiectiv și scurt istoric

Vezi p.4.1.

4.2.2. Unitatea statistică

Vezi p.4.1.

4.2.3. Cercul unităților cuprinse în cercetare

Vezi p.4.1.

4.2.4. Periodicitatea cercetării

Vezi p.4.1.

4.2.5. Colectarea datelor

Colectarea datelor se realizează prin completarea de către agenții economici cuprinși în cercetare a formularelor statistice și prezentarea rapoartelor statistice completate în adresa organelor teritoriale de statistică.

4.3. Procesarea și compilarea datelor
4.3.1. Validarea datelor
Datele sînt verificate și analizate privind calitatea acestora, în special coerența internă, temporală și cu alte date.
4.3.2. Compilarea/extrapolarea datelor
Compilarea datelor se efectuează pe baza centralizării informației obținute în cadrul cercetărilor statistice.
4.3.3. Ajustările
Se efectuează ajustări sezoniere.
4.3.4. Asigurarea calității
Asigurarea calității datelor statistice, se bazează pe respectarea principiilor fundamentale ale statisticii oficiale aprobate de Comisia Economică pentru Europa a Națiunilor Unite în 1992 (și de Comisia de Statistică/ ONU în 1994), precum și stipulate în Legea Republicii Moldova cu privire la statistica oficială. În activitatea de producere a informației statistice, BNS acordă importanță primordială asigurării calității înalte a datelor. În acest scop, o serie de măsuri de asigurare a calității sunt realizate la fiecare etapă a demersului statistic: în procesul de organizare a cercetărilor statistice, colectare, procesare și elaborare a informației statistice. Eforturi importante sunt depuse pentru asigurarea plenitudinii și calității prezentării datelor de către respondenții incluși în cercetările statistice. Se scot la iveală datele eronate, inconsistențele și datele suspicioase în vederea verificării și corectării acestora. Datele primare sunt verificate și analizate privind coerența internă (în cadrul chestionarului), temporală (cu datele pentru perioadele precedente), cu datele altor unități similare, precum și datele disponibile din alte cercetări statistice și surse de date administrative. În caz de necesitate se purcede la imputarea datelor lipsă sau celor inconsistente. Pentru asigurarea calității datelor primare, sunt organizate întruniri (seminare) cu respondenții pentru explicarea definițiilor, modului corect de completare a chestionarelor, în special în cazul operării de modificări sau implementării acestora.
4.4. Precizia datelor
4.4.1. Rata de non-răspunsuri
Nu se calculează.
4.4.2. Erori de eșantionare
Nu se operează cu eșantioane.

5. Comparabilitate și coerență
5.1. Comparabilitatea internațională
Informația privind volumul producției agricole este elaborată în conformitate cu standardele internaționale în domeniu.
5.2. Comparabilitatea în timp
Indicatorii nominalizați sunt comparabili cu seriile de date din anii precedenți.
5.3. Coerența cu alte statistici
Datele nu sunt corelate cu alte statistici.

6. Mandatul instituțional (baza normativ-juridică)
Activitatea BNS se bazează pe respectarea Constituției Republicii Moldova, Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, alte acte legislative și normative, ordinele și dispozițiile conducerii BNS. Legea cu privire la statistica oficială reglementează organizarea și funcționarea sistemului unic al statisticii oficiale, cu stabilirea principiilor generale pentru colectarea, prelucrarea, centralizarea,

diseminarea, stocarea informației statistice (art.1).

Art. 5 al Legii stipulează că producerea informației statistice se bazează pe respectarea principiilor independenței profesionale, imparțialității, obiectivității, relevanței, transparenței, confidențialității, cost/eficienței ș.a.

Biroul Național de Statistică, în calitatea sa de organ central de statistică, este o autoritate administrativă creată pe lângă Guvern pentru conducerea și coordonarea activității în domeniul statisticii.

În conformitate cu Hotărârea Guvernului 935 din 24.09.2018 cu privire la organizarea și funcționarea BNS, Biroul exercită următoarele atribuții:

- 1) coordonează sistemul statistic național privind dezvoltarea și producerea statisticii oficiale;
- 2) elaborează și implementează strategii de dezvoltare a sistemului statistic național, programe statistice anuale și multianuale;
- 3) elaborează cadrul normativ și instituțional necesar realizării obiectivelor strategice în domeniul său de activitate, precum și mecanismele transpunerii lor în practică;
- 4) efectuează managementul și controlul realizării, în condiții de calitate, a programelor și planurilor statistice adoptate la nivel central și regional;
- 5) armonizează și aliniază indicatorii statistici, metodologiile, metodele și tehnicile aplicate pe plan național cu reglementările și standardele internaționale;
- 6) promovează cultura statistică în societate.

Actele legislative și normative după care BNS se conduce în activitatea pot fi accesate pe pagina oficială www.statistica.md, rubrica Despre BNS (<http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=323&>)

7. Confidențialitatea

7.1. Principiile

Conform art.19 al Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, producătorii de statistici oficiale întreprind toate măsurile regulatorii, administrative, tehnice și organizatorice pentru protecția datelor confidențiale și neadmiterea divulgării lor.

În cap. VII al legii nominalizate este stipulat, ca datele colectate, procesate și depozitate pentru producerea informației statistice sunt confidențiale în cazul în care permite identificarea directă sau indirectă a respondenților. Nu sânt considerate confidențiale:

- a) datele care pot fi obținute din surse public accesibile conform legislației;
- b) datele individuale privind adresa, telefonul, denumirea, genul de activitate, numărul de personal ale persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali;
- c) datele ce se referă la întreprinderile cu capital de stat, instituții și organizații finanțate din buget, prezentate la solicitarea autorităților administrației publice.

Conform Legii cu privire la statistica oficială, art. 20, au acces la datele individuale persoanele care, conform atribuțiilor de serviciu, participă la producerea informației statistice, în măsura în care datele individuale sânt necesare pentru producerea acestei informații.

Același articol stipulează, că accesul la datele individuale care nu permit identificarea directă a respondenților poate fi acordat pentru proiecte de cercetări științifice ale căror rezultate scontate nu se referă la unități individuale identificabile, în conformitate cu regulamentul aprobat de autoritatea centrală în domeniul statisticii.

Art. 23 (5) al Legii stipulează că „Informația statistică nu poate fi diseminată utilizatorilor în cazul în care se referă la 1–3 unități statistice”.

7.2. Asigurarea practică a regulilor confidențialității

Întru asigurarea protecției datelor statistice confidențiale în conformitate cu Legea cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, Biroul Național de Statistică întreprinde toate măsurile regulatorii, administrative, tehnice și organizatorice pentru protecția datelor confidențiale și neadmiterea divulgării lor.

În conformitate cu Legea nominalizată, Personalul producătorilor de statistici oficiale, inclusiv cel angajat temporar, care, conform atribuțiilor de serviciu, are acces direct la datele individuale este obligat să respecte confidențialitatea acestor date în timpul și după încetarea activității în funcția respectivă.

Până la diseminarea datelor statistice, acestea sunt verificate dacă corespund cerințelor de protecție a datelor confidențiale. În cazul dacă datele statistice conțin informație confidențială (vedeți p.7.1) diseminarea acestora nu este efectuată și se purcede la agregarea datelor la nivelul minim disponibil care asigură protecția confidențialității dalelor.

8. Accesul la informație și formatul diseminării

8.1. Accesul la informație

8.1.1. Calendarul de emitere

Anual este elaborat Calendarul de emitere a informațiilor statistice elaborate de BNS.

8.1.2. Accesul la calendarul de emitere

Calendarul de emitere a informațiilor statistice este plasat pe pagina oficială web a BNS www.statistica.md.

8.1.3. Accesul la date statistice

Conform Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, art. 23:

- a) Producătorii de statistici oficiale sânt obligați să disemineze informația statistică în termenele prevăzute în programul de lucrări statistice și în calendarul de diseminare a informației statistice oficiale.
- b) Diseminarea informației statistice prevăzute în programul de lucrări statistice tuturor categoriilor de utilizatori se efectuează gratis și în condiții egale de acces sub aspectul volumului, calității și termenelor de diseminare.;

Programul lucrărilor statistice poate fi accesat pe pagina www.statistica.md, rubrica Despre BNS / Acte legislative și normative (<http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=323&>)

Pagina web a BNS www.statistica.md reprezintă sursa informațională cea mai importantă în asigurarea accesului utilizatorilor la informația statistică diversă, transparenței privind activitatea BNS.

Toate informațiile operative, notele informative, seriile de timp, precum și publicațiile statistice elaborate de BNS se plasează pe pagina oficială.

8.2. Formatul diseminării

8.2.1. Informații operative / Note analitice

Informațiile operative și notele analitice sânt publicate pe pagina oficială a BNS: <http://www.statistica.md> la rubrica Comunicate de presă, conform Calendarului de emitere a informațiilor de presă.

8.2.2. Publicații

Publicații statistice:

- Anuarul Statistic al Republicii Moldova;
- Breviarul statistic Moldova în cifre;
- Publicația periodică „Buletin statistic trimestrial”;

Acces la publicații:

- în format electronic, pe pagina oficială a BNS www.statistica.md, rubrica Produse și servicii / Publicații <http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=350&nod=1&>)
- pe suport de hârtie – în biblioteca BNS (mai multe detalii la adresa <http://www.statistica.md/libview.php?l=ro&idc=340&id=2400>)
- sau pot fi procurate la oficiul BNS (mai multe detalii la adresa www.statistica.md, rubrica Publicații <http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=350&id=2219>)

8.2.3. Baze de date/serii de timp

- **Banca de date statistice** <http://statbank.statistica.md>, domeniul *Statistica economică / Agricultură*
- **Pagina oficială** a BNS: <http://www.statistica.md> la rubricile:
 - *Comunicate de presă*

• *Statistici pe domenii / Statistica economică / Agricultură*

• *Produce și servicii / Publicații / Economie.*

8.2.4. Chestionare/date transmise la solicitarea organizațiilor internaționale

Chestionare internaționale CSI, FAO, Eurostat, etc.

8.2.5. Solicitări de date suplimentare

BNS pune la dispoziția utilizatorilor și informații statistice suplimentare celor disponibile în publicațiile statistice, notele informative, informațiile operative, celor plasate pe pagina oficială web în limita informațiilor disponibile, în corespundere cu Legea cu privire la statistica oficială. Solicitarea poate fi transmisă personal la sediul BNS, prin poștă, prin poșta electronică moldstat@statistica.gov.md sau online – www.statistica.md rubrica Produce și servicii / Solicitare de informații statistice http://www.statistica.md/solicitare_informatii_statistice.php?l=ro

9. Referințe (link-uri) utile

9.1. Accesibilitatea documentației privind metodologia

Metodologia este disponibilă pe pagina oficială www.statistica.md, rubrica Metadata (<http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=351&nod=1&>).

9.2. Accesibilitatea documentației privind Rapoartele de evaluare

Rapoartele de evaluare a BNS sînt disponibile pe pagina oficială www.statistica.md, rubrica Despre BNS / Evaluări și opinii despre BNS / Rapoarte de evaluare (<http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=399&id=2739>).

9.3. Accesibilitatea informației privind studiul de opinie al utilizatorilor

Sondajele de opinie ale utilizatorilor sînt disponibile pe pagina oficială www.statistica.md, rubrica Despre BNS / Evaluări și opinii despre BNS / Sondaje de opinie (<http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=399&id=2740>).

9.4. Alte referințe utile

Baza de date EUROSTAT	http://ec.europa.eu/eurostat/data/database
Baza de date UNData	http://data.un.org/Browse.aspx
Baza de date statistice a Comisiei Economice pentru Europa a ONU	http://w3.unece.org/pxweb/Dialog/
Baza de Date FAO STAT	http://faostat.fao.org/default.aspx